

Strategisk långtidplan 2020-2025

Antagen vid Framtidsjordens
årsstämma 11 maj 2019

Strategiska långtidsplan 2020-2025

Vilka är vi

Framtidsjorden är en svensk förening som samlar ett tiotal medlemsorganisationer. Framtidsjorden samarbetar internationellt med medlemsorganisationer i Asien och i Latinamerika vilka ingår i Framtidsjordens internationella nätverk. Allt arbetet inom nätverket utgår från en socialt rättvis och ekologiskt hållbar grund och fokus ligger på hållbar landsbygdsutveckling, urbana miljöfrågor, bevarandet av biologisk och kulturell mångfald, genusrelaterade frågor och kvinnors rättigheter.

Framtidsjorden internationella nätverk genomför projekt, arrangerar utbildningar, informerar om ekologiska och hållbara jordbruksmetoder till makthavare, utbyter kunskap med andra i och utanför nätverket samt arbetar med politisk påverkan och folklig organisering.

Vår vision

Vår vision är ett samhälle som baseras på grundprinciperna ekologi, självtillit och samarbete. Det är ett samhälle som värnar om ekologisk hållbarhet, social rättvisa och kulturell mångfald. I denna vision lever människan i solidaritet med varandra och i enhet med naturen. Såväl människa som natur innehar rättigheter. Det är allas ansvar att arbeta för att inte påverka klimatet negativt. Naturresurser fördelas rättvist, används på ett hållbart sätt och ses som allas angelägenhet. En frisk biosfär värnas med sina olika ekologiska system, rika variation av växter och djur, bördiga jordar, ren luft och rent vatten. Alla har rätt till försörjning, vilket inkluderar rätten att själva bestämma över sin matproduktion och konsumtion utifrån ekologiska principer och kulturella aspekter. I denna vision äger alla rätten till aktivt kunna delta i samhällsutvecklingen och beslutas enligt demokratiska principer och i samverkan med dem besluten berör. Mångfald bejakas och ses som en tillgång. Alla oavsett kön har lika möjligheter och rättigheter och motstånd mot våld, hot och förtryck är allas angelägenhet. En social rättvisa som främjar en jämlikare fördelning av resurser, är genusrelaterad och ekologisk.

Vårt uppdrag

Vårt uppdrag är att stödja vårt internationella nätverks medlemsorganisationer i deras verksamhet för att utveckla ett ekologiskt hållbart samhälle. Vi ska även verka för att information sprids i Sverige om verksamheten inom våra samarbetsorganisationer samt arbeta för en ekologisk och social omställning i Sverige som speglar de frågor som är aktuella och viktiga inom hela nätverket,

Vi arbetar för ett samhälle:

- där ekologisk odling och hållbarhetstänkande i jord- och skogsbruk är normen,
- där människors har möjlighet till egen försörjning samt stark självtillit,

- där man redan från tidig ålder vårdar och värdesätter naturen och den kulturella mångfalden,
- där politiska beslut och folklig organisering bidrar till minskade klimatförändringar och ökad biologisk mångfald,
- där natur- och miljöutbildning finns tillgänglig för alla och i alla åldrar, och
- där kvinnors och flickors, småbrukares, ursprungsbefolkningars och minoritetsgruppers rättigheter efterlevs.

Framtidsjorden ska endast ge stöd till projekt som har formulerats av målgruppen.

Våra grundprinciper

Ekologi

Framtidsjorden arbetar för en samhällsutveckling som tar sin utgångspunkt i en ekologisk grundsyn. Den grundsynen bygger på ett helhetsperspektiv där natursystemen hänger samman. Kunskaper från ekologin ger även grunden till vårt sätt att se på hushållning av resurser. Målsättningen med hushållning är att tillfredsställa människans alla grundläggande behov, såväl nuvarande som kommande generationers. Även djur och växter har behov som ska tillfredsställas, varpå detta ingår i helhetsperspektivet. Alla former av liv är beroende av andra former av liv. Tillsammans bildar de system inom vilka de både samarbetar och konkurrerar om näring och utrymme. Det är Framtidsjordens övertygelse att alla livsformer behövs och att den biologiska mångfalden ska värnas. Även den odlade biologiska mångfalden är av stor vikt. Genom årtusenden har människan förädlat grödor som är lokalt anpassade samt motståndskraftiga mot förändringar i klimatet. För att detta ska bli verklighet krävs ett medvetandegörande. Vägledande i detta arbete är att främja en natursyn som grundar sig såväl på kunskaper och förståelse som på känslighet och respekt inför allt levande.

Självtillit

Självtillit innebär att ha makten över sin verklighet, kunna tillfredsställa sina behov inom demokrati, mänskliga rättigheter, kulturella rättigheter och rätten att skapa sig en egen identitet. Medvetenheten om sin situation och om de yttre faktorer som inverkar på ens liv blir därför centralt. Utbildning och sammanhang stärker förmågan att förändra sin egen tillvaro. Självtillit inbegriper även rätten att kunna leva i kontakt med sitt ursprung, att förstå och kunna identifiera sig med det sammanhang man lever i och att känna sig hemma i en kultur. Människor från olika kulturer kan hjälpa varandra att vidga sina referensramar. Denna ömsesidighet gör oss medvetna om betydelsen av att det på jorden finns en mångfald kulturer som kan lyssna på och lära av varandra.

Samarbete

Självtillit kan inte existera utan samarbete. Ömsesidiga ansträngningar, samordnad styrka och solidaritet behövs för att en livsbefrämjande utveckling ska bli möjlig. Samverkan mellan människor genom demokratisk organisering är centralt för att skapa förändring. Organiseringen

börjar på gräsrotsnivå, vidare upp i lokalsamhället, regioner, land och global nivå. Att organisera sig runt en gemensam fråga kan skapa ringar på vattnet som leder till andra förändringar. Genom ett samarbete kan man ställa makthavare till svars och ställa krav, samt ge möjlighet till utökade delaktighet, jämställdhet samt demokratiska, och territoriella kollektiva rättigheter. Med demokratin som en grund i ett samarbete är det även av yttersta vikt att visa transparens gällande de processer som pågår. Denna typ av transparens skapar även ringar på vattnet och ger påverkan på makthavare.

Våra utmaningar

Världen befinner sig idag långt ifrån den vision som vi arbetar för, och på många sätt går utvecklingen åt fel håll. De rådande ekonomiska och politiska systemen som bygger på en vit, västcentrerad och patriarkal maktordning, understödjer och bevarar ojämlika strukturer och en ohållbar fördelning av resurser. Med Ekologi, Självtillit och Samarbete som centrala värderingar ser vi följande som de största utmaningar mot vår vision:

Biologisk mångfald

Den biologiska mångfalden är avgörande för att bevara jordens ekosystem och dess centrala funktioner. Det är också inom den biologiska mångfalden som vi kan hitta lokala lösningar på miljöproblem och anpassning till klimatförändringar. Dagens omfattande exploatering av naturens resurser och accelererande klimatförändringar hotar allt mer den biologiska mångfalden och försätter oss alla i en sårbar situation. Antalet arter som är hotade ökar överallt i världen och inom samtliga kategorier. Studier visar bland annat på att antalet arter och mängden biomassa insekter har minskat och fortsätter göra så. Detta kan få förödande konsekvenser då studier även visat på insekternas avgörande roll för bland annat pollinering av ett flertal grödor för matproduktion. Fortsatt minskning av insekter kan få allvarliga effekter på vår matproduktion inom bara en generation. Orsakerna till att insekter och andra djurarter minskar beror mycket på att deras habitat förstörs och att nyckelarter dör ut, detta på grund av storskalig skövling av världens skogar, gruvdrift, oljeutvinning, utsläpp av föroreningar och överanvändning och läckage av bekämpningsmedel, monokulturer och introducering av invasiva arter för att nämna några. Även artrikedomen inom jordbruket och matproduktionen minskar kraftigt.

Hållbar livsmedelsproduktion

En majoritet av världens matproduktion kommer idag från småskaligt familj jordbruk, där främst kvinnor står för den livsuppehållande försörjningen. Vi ser dock att familj jordbruken i allt större utsträckning förlorar kontrollen över produktionsförhållandena på grund av att den rådande internationella och exportfokuserade jordbrukspolitikens monopoliserar jordbruks- och livsmedelsindustrin. Satsningen på genmodifierade grödor ökar vilket även driver på företagens intresse för patentering av fröer, något som förhindrar de småskaliga familj jordbrukarna från att använda traditionella tekniker, så som att spara och byta utsäde. Patenteringen bidrar till ett ökat ekonomiskt beroende till jordbruksindustrin hos de småskaliga jordbrukarna samtidigt som artrikedomen inom jordbruket minskar.

Klimatet

Klimatförändringarna ställer världen inför två stora utmaningar: att minska växthusgasutsläppen och att anpassa natur inklusive människor till ett varmare klimat. Alla sektorer och befolkningar

lokalt, regionalt och globalt måste möta dessa utmaningar på många olika sätt, vilka måste leda till att uppvärmningen stannar av och koldioxidhalten i atmosfären börjar minska radikalt. När det gäller matproduktionen framöver måste jordbruket anpassas till ett förändrat och oregelbundet klimat, där extrema väderförhållanden blir allt vanligare. Tyvärr saknas ofta det politiska och institutionella stöd som småjordbrukarna behöver för att kunna inkorporera traditionell kunskap och ny teknik i lokalanpassade åtgärder. Till exempel så har EUs regler kring utsäde skapat problem för mindre utsädesproducenter med varianter på grödor som kan vara viktiga i ett förändrat klimat.

Kampen om marken

I takt med att jordarna blir mindre produktiva och människors levnadsstandard mer resurskrävande så hårdnar även kampen om mark. Stater och företag köper upp enorma arealer jordbruksmark och konkurrerar eller köper ut småbrukare. Ofta sker detta genom odemokratiska processer med stöd av stater. Urfolk och kvinnor har generellt svårare att hävda rätt till land då de kan sakna juridiska dokument eller genom lagar har inskränkt rätt till marken. Kvinnor och urfolk diskrimineras systematisk inom processer som nyttjar naturresurser.

Demokratiska plattformar

Som beskrivs ovan så minskar småbrukares beslutanderätt över jordbruksproduktionen. På liknande sätt kan vi se att mindre resursstarka grupper systematiskt exkluderas från beslutsprocesser och nyttjanderätter när olika former av naturresurser kapitaliseras. Många människor söker försörjning i städer när livet på landsbygden blir ohållbart. En stark urbanisering gör det svårt för landsbygdssamhällen att upprätthålla lokala demokratiska system för förvaltning, vilket gör dem ännu mer sårbara för rovdriften inom nyttjande av naturresurser. Migration kan också göra att lokal kunskap, tradition och kultur går förlorad, samt att sociala skyddsnät luckras upp.

Samtidigt krymper det politiska utrymmet att organisera sig till försvar för naturens och människors rättigheter i många länder världen över. Civilsamhällesorganisationer fått ökade svårigheter att verka och i vissa fall att alls existera. Det krympande demokratiska utrymmet inskränker kraftigt människor och gruppers rättigheter, samt möjlighet att verka för en hållbar värld.

Hoten mot människorättsförsvarare och ursprungsbefolkningar ökar och måste aktivt bemötas och motarbetas av alla demokratiska krafter.

Dessutom marginaliserar patriarkala strukturer kvinnliga småbrukare ytterligare i dessa processer.

Vilka arbetar vi med

Framtidsjorden söker samarbete med och finansiering av de som på ett eller annat sätt arbetar i enlighet med vår vision och våra grundläggande principer.

Följande grupper är prioriterade att arbeta med under kommande fem år:

Nätverksorganisationer

Föreningen stödjer genom projekt med de organisationer som ingår i Framtidsjordens internationella nätverk i Asien respektive Latinamerika. De två nätverken väljer själva in nya organisationer i nätverket. Detta utifrån ett etta antal kriterier nätverken enats om.

Existerande och potentiella medlemmar

Föreningens medlemsorganisationer i Sverige och deras medlemmar är grundläggande för föreningens verksamhet och framtid. Både som aktör och som finansiärer i föreningens verksamhet. Möjligheten till enskilt stödmedlemskap är nytt och riktar sig till personer och föreningar, i olika åldrar och med en geografisk spridning över hela landet, vilka vill på olika sätt stödja Framtidsjordens förening och verksamhet. Engagemanget varierar i form och över tid.

Civilsamhället och institutioner

Samverkan med andra civilsamhällsorganisationer är viktigt för att stärka vårt nätverks opinions- och påverkansarbete. Tillsammans med andra ökar legitimiteten för våra frågor och krav, samt att vi tillsammans ökar opinionen och pressen på beslutsfattare.

Samarbete med institutioner, så som universitet och högskolor, ser vi som viktigt för att öka både vårän och andras kunskap om de frågor vi arbetar med.

Vi samverkar utifrån vår kapacitet och våra resurser.

Beslutsfattare och opinionsbildare

För att få till konkreta och långsiktiga förändringar behövs ofta politiska beslut. Okunskap är ofta en anledning till avsaknad av politiska beslut. Därför arbetar vi med att öka kunskapen, genom faktaframställan och möten, hos beslutsfattare. Vi arbetar även för att media och opinionsbildare ska lyfta våra frågor och perspektiv samt ska efterfråga vår sakkunskap.

Finansiärer och givare

Förutom Framtidsjordens medlemmar är institutionella givare den viktigaste inkomstkällan.

Framtidsjorden är idag starkt beroende av en givare vilket ökar vår sårbarhet. Det finns inom vårt arbetsområde flera potentiella finansieringskällor och en större diversitet är önskvärd. Fler givare stärker även legitimiteten för organisationen och kan underlätta för medlemmarna.

Strategisk inriktning

Mål: Nätverk

År 2025 har Framtidsjordens internationella nätverk stärkt sitt ägandeskap, ansvar och kontroll, över den gemensamma verksamheten, dess prioriteringar och utveckling

Framtidsjordens verksamhet bygger på de tre nätverken i Asien, Latinamerika och i Sverige.

Ägandeskapet över verksamheten varierar mellan och inom nätverken. Det är viktigt rent demokratiskt och för transparensen att hitta former där nätverken får en ökad kontroll över prioriteringar och utveckling av verksamheten, men även att interna regelverk ses över och förenklas. Den interna styrningen och kontrollen ska prioriteras och stärkas. Medlemskapet kan och bör utvecklas, för enskilda och organisationer. En bredare och större medlemsbas bidrar även till stabilitet och utgör en rekryteringsbas för det ideella arbetet.

Mål: Påverkansaktör

År 2025 är Framtidsjorden en ansedd påverkansaktör i frågor med koppling till klimat och matsuveränitet. Framtidsjordens samlade erfarenhet och kunskap inom nätverket är enormt stort. Genom utbyte och ökad samverkan inom nätverket, och med andra svenska och internationella organisationer och institutioner, stärker vi vår position som en aktör i

klimat- och matsuveränitetsfrågor. Detta bidrar till ökat tryck på beslutfattare i de frågor vi driver. Möjligheten till finansiering och nya samarbeten ökar samtidigt. I Sverige ska prioritet ges till att finna former för påverkansarbete där medlemmar från Asien och Latinamerika lyfts fram samt finna former som underlättar för svenska nätverket att driva påverkansarbete i Sverige. I Asien och i Latinamerika ska prioritet ges till gemensamma kapacitetsstärkande- och nätverksaktiviteter med påverkanssyfte. Detta för att bemöta den negativa globala utvecklingen där civilsamhällets utrymme i den offentliga debatten minskar samt fler och fler blir utsatta för hot och repressalier.

Mål: Finansiering

År 2025 har Framtidsjorden en differentierad och stabil finansiering Framtidsjorden är idag finansierad av en finansiär, vilket gör att förändringar i den finansiärens villkor direkt påverkar verksamheten. För att öka tryggheten och stabiliteten behövs föreningen hitta flera finansiärer som står bakom våra värderingar och som kan stödja våra långsiktiga mål. Nuvarande finansiär har krav på egeninsats, vilket idag samlas in av Framtidsjordens medlemsorganisationer i Sverige. En mer central insamling behöver prioriteras för att minska beroendet av medlemsorganisationernas kapacitet, men även för att kunna avlasta dem i insamlingsarbete.